

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۲۶ جنوری ۲۰۱۷

تجارب و درسهای آموزنده سیاسی، علمی و انسانی روژاوا!

در پنج شش سال گذشته، کانتونهای سهگانه روژاوا با فراز و نشیب فراوانی در زمینههای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، آموزشی و نظامی مواجه بودهاند. در رویارویی با بسیاری از دشواریهای بالقوه کنونی و آینده، سیستم خودگردان مدیریتی و شورائی بهعنوان دستاورد و سرمایههای مهم و ضروری در تلاش برای تحقق اهداف انسانی و اجتماعی و سیاسی مساواتطلبانه و آزادیخواهانه، تلقی شده و مهمترین درس و تجربه برای پیشبرد اهداف و برنامههای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی و واقعیتبخشیدن به رویاها و آرمانهای زیبا و دلپذیری نه تنها برای مردم روژاوا، بلکه برای مردم منطقه و هر جامعهای محسوب گردیده است.

دشواریهای بزرگ جهانی و منطقهای در تمامی ابعاد وسیع جامعه، چشماندازی از ضرورت نوآوری، خلاقیت و ابداع را در مقابل ما قرار میدهد. چگونه ممکن است این دشواریهای بزرگ، توجه سیاستگزاران آگاه و مسؤول و انساندوست را جلب نکند؟

برای رسیدن به آرزوها و اهداف عالیه انسانی، باید با تنشهای اصلی روبهرو شد و بر آنان فائق آمد، تنش میان جوامع جهانی و منطقهای و کشوری و محلی، تنشهای همگانی و فردی، تنش میان سنت و تجدد، تنش میان طبقات، تنش میان اهداف درازمدت و کوتاهمدت و بالاخره تنش میان رشد و توسعه فوقالعاده فرهنگ و دانش سیاسی و اجتماعی و ظرفیت تطابق طبیعت و بشر با آن و در نهایت، عامل اتحاد و همبستگی انسانی میان واقعیات و معنویات و مادیات است. غالباً تغییر جهان موجود، بدون شناخت آنها برای دستیابی به آرمانها و ارزشهایی را که نیاز واقعی و ضروری بشریت است امکانپذیر نیست. همه ما آرزوهای قشنگی در سر می‌پرورانیم اما کمتر درباره تحقق آن گامهای عملی بیوقفه و پیگیر برمی‌داریم. در اینجاست که وظیفه متعالی سیستم فکری و آموزشی و اهمیت جایگاه آن مشهود و مشخص می‌گردد و این گفته اغراق نیست که بقای خلاق انسانها، بهپیکار و مبارزه برای زندگی بهتر و بهتر بستگی دارد.

رسالت مبارزه تاریخی، توان بخشیدن بهفرد فرد انسانها در جهت رشد و توسعه و شکوفائی خلاقیتها و استعدادها و نیز شناخت توانمندیهای خلاق خویش است و بی‌تردید این هدف بر سایر اهداف آن، ارجحیت دارد. حصول این هدف هر چند سخت و دشوار و طولانی است، اما در جهت جستجوی جهانی عادلانهتر برای زیستن و رسیدن بهیک جامعه

متحدتر و انسانی‌تر، ضروری محسوب می‌شود. این امر زمانی تحقق خواهد یافت که همه چیز و همه کس سر جای خود قرار گیرد.

در این میان، بهره‌گیری صحیح از تجارب و دستاوردهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی واقع‌بینانه و به‌دور از هرگونه تعصب کورکورانه می‌تواند دگرگونی‌های مثبتی را در سیستم فکری فرد و جامعه ایجاد کند. کوشش در جهت تغییر شرایط سخت و نابرابر و فاجعه‌بار موجود، قبل از هرگونه اقدامی ضرورت دارد که راهکارها و طرح‌ها و ویژگی‌ها و رشد کارا و اثر بخش، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل و روشن‌گری قرار گیرد.

در جهان امروز، به یمن انقلاب عظیم انفورماتیک، اخبار و گزارشات و تحلیل‌ها از انحصار دولت‌ها خارج شده است به‌همین دلیل، در چند سال اخیر به‌ویژه در محاصره کانتون کوبانی توسط تبهکاران وحشی گروه تروریستی اسلامی «داعش» و مقاومت تحسین‌برانگیز و قهرمانانه پیکارگران جوان و زن و مرد کوبانی و حامیان آن‌ها، شهرت و آوازه روزاوا در سطح کره زمین، آن‌چنان پیچیده که توجه همگان را به مبارزه بر حق و عادلانه و قوانین به غایت انسانی خود، آن هم در قلب خاورمیانه پرتلاطم و حکومت‌ها جانی، جلب کرده است.

از همین چند ماه پیش، سازمان‌ها و نهادها و عناصر سیاسی کرد سوری به‌همراه نمایندگانی از نیروهای عرب، آشوری و ترکمن شمال سوریه که به‌همراه یکدیگر علیه داعش و دیگر متجاوزان و جنگ‌طلبان مبارزه می‌کنند؛ گام مهم دیگری در تثبیت مناسبات شورائی و دموکراسی مستقیم برداشته‌اند و در کنفرانسی در رمیلان تأسیس نظام فدرال دموکراتیک را در شمال سوریه و در مناطق تحت کنترل نیروهای سوریه دموکراتیک با عنوان فدراسیون شمال سوریه اعلام کردند. و اکنون نیز نمایندگان منتخب مردم روزاوا، قرارداد اجتماعی جدیدی را به تصویب رسانده‌اند که به‌زودی منتشر خواهد شد.

شورای مؤسسان دارای ریاست مشترک بوده و متشکل از ۳۱ عضو است. در حال حاضر هریک از «هدیه یوسف» و «منصور السلوم» ریاست این مجلس را برعهده دارند. وی، در دومین نشست بررسی پیش‌نویس قرارداد اجتماعی قبل از تصویب نهائی آن در شهر رمیلان شرکت کرد.

منصور السلوم رئیس مشترک مجلس مؤسسان نظام فدرال دموکراتیک شمال سوریه در دومین نشست بررسی پیش‌نویس قرارداد اجتماعی قبل از تصویب نهائی آن در شهر رمیلان شرکت کرد.

شورای مؤسسان نظام فدرال دموکراتیک شمال سوریه در چند ماه گذشته با همکاری کمیته‌های مربوط و گفتگو با تنوعات هویتی ساکن منطقه، پیش‌نویسی تحت نام «قرارداد اجتماعی» آماده کرده که همان «قانون اساسی فدراسیون شمال سوریه» خواهد بود. پیش از تصویب نهائی این پیش‌نویس در روز سه‌شنبه ۲۷ دسامبر ۲۰۱۶، دومین نشست بررسی آن در شهر رمیلان برگزار کرد.

منصور السلوم رئیس مشترک مجلس مؤسسان فدراسیون دموکراتیک شمال سوریه طی سخنرانی در این نشست ابتدا پیروزی نظامی و سیاسی و اداری مردم روزاوا- شمال سوریه تاکنون را تبریک گفت.

وی گفت در نخستین نشست مجلس مؤسسان در ماه مارس ۲۰۱۶ بر دوستی خلق‌ها، همزیستی مسالمت‌آمیز، قبول دموکراسی و الگوی ریاست هم‌زمان یک زن و یک مرد بر نهادهای تصمیم‌گیرنده تأکید شده است.

منصور السلوم گفت که کمیته‌های مسئول تدوین پیش‌نویس قرارداد اجتماعی طی تماس با همه اقشار اجتماع اقدام به جمع‌آوری مطالبات و پیشنهادها کرده‌اند تا به این نحو اراده همه خلق‌ها در پیش‌نویس دخیل شود.

وی با اشاره به حمله ترکیه به شمال سوریه برای جلوگیری از تثبیت فدراسیون دموکراتیک در آن تأکید کرد این که حمله طی توافقی جمعی میان ترکیه، سوریه، روسیه و ایران انجام شده و ترکیه بخشی از خاک شمال سوریه را اشغال کرده است.

منصور السلوم رئیس مشترک مجلس مؤسسان نظام فدرال دموکراتیک شمال سوریه

منصور السلوم گفت طبق این توافق ترکیه می‌تواند پس از کنترل جرابلس به سوی باب پیشروی کند به شرطی که مخالفان مسلح وابسته به آن حلب را واگذار کنند. رئیس مجلس مؤسسان نظام فدرال دموکراتیک شمال سوریه با این وجود تأکید کرد که کلید حل بحران سوریه همان پروژه فدراسیون آن‌هاست که ضامن یکپارچگی سوریه و اتحاد خلق‌ها بوده و آن را اجرا خواهند کرد.

صالح مسلم، رئیس حزب دموکراتیک کردهای سوریه گفت: «ما در اجلاس رمیلان درباره گسترش نظام فدرالی در شمال سوریه صحبت نکردیم و هیچ‌گونه مقدمه‌چینی برای اعلام تشکیل «کردستان سوریه» وجود ندارد، با این حال از منظر آینده‌پژوهی و از آن‌جا که خودگرانی کردها در سوریه تاکنون چند بار مطرح شده است و کشورهای هم‌چون انگلیس و امریکا آن را مطرح کرده‌اند، تحلیل پیش رو در پی پاسخ‌گویی به این سؤالات است که آیا فدرالیسم دموکراتیک کردستان سوریه امکان‌پذیر است؟ بازیگران منطقه‌ای و فرماندهان منطقه‌ای چه رویکردی نسبت به این مسأله خواهند داشت؟»

صالح مسلم، همچنین در مصاحبه با روزنامه فرماندهان منطقه‌ای الحیاة حصول هرگونه تغییر در خصوص مسأله کردها را بعید دانست و گفت: «طرح تشکیل دولت فدرالی تا زمانی که سازمان‌های سوری با ما باشند، ادامه دارد.»

وی افزود: «ما از تشکیل دولت فدرال در شمال سوریه و متصل ساختن اقلیم‌های شمال دست برنخواهیم داشت و عفرین نیز دیر یا زود به این منطقه می‌پیوندد.»

در همین حال، الهام أحمد، رئیس مشترک «شورای دموکراتیک سوریه» با این مواضع صالح مسلم همسو بوده و در مصاحبه به الحیاة گفته است: «مناطق‌ی که داعش اشغال می‌کند، هدفی برای نیروهای دموکراتیک سوریه از جمله مناطق میان منبج (شرق حلب) و عفرین خواهند بود.»

وی تصریح کرده است: «آن‌طور که آنکارا می‌خواهد، همگرایی میان روسیه و ترکیه تأثیر منفی بر ما نخواهد داشت به‌ویژه این که طرح فدرالی و جغرافیایی برای تمام سوریه است. ابرقدرتی چون روسیه علیه قدرت پیشروی همچون نیروهای ما که نقش گسترده‌ای در بیرون راندن داعش دارند، نخواهد ایستاد. اما تأثیر بر مخالفان سوری بیش‌تر خواهد بود که تمام حساب خود را بر ترکیه باز کرده‌اند.»

آنکارا پیش‌تر الحاق منطقه خودگردان در کانتون جزیره و کانتون کوبانی در شرق رود فرات و کانتون عفرین در غرب این رود را خط قرمز به‌شمار آورده بود. چرا که این نگرانی را دارد که فدرالیسم دموکراتیک روزاوا، امیدهای کردهای جنوب شرق ترکیه را نیز زنده کند.

رهبان اتحاد دموکراتیک سوریه و شورای دموکراتیک سوریه معتقدند که توازن‌های بین‌المللی و وضعیت کردها در میدان نبرد اجازه بازگشت به عقب را نمی‌دهد. آن‌ها در مطرح کردن طرح پیش‌نویس قانون اساسی فدرال نیز تلاش کرده‌اند. این پیش‌نویس شامل ۸۵ ماده می‌شود.

به‌موجب این پیش‌نویس، شورای اجرائی و دیگری مجلس شعب (پارلمان) و هیات‌ها (وزارتخانه‌ها) تشکیل می‌شوند که شامل وزارت خارجه و دفاع است و نیروهای دموکراتیک سوریه نیروهای دفاع مسلح در فدرالی دموکراتیک شمال سوریه هستند.

بنا به‌گفته‌های هدیه یوسف، رئیس شورائی ۱۵۱ نفری که طرح که قرارداد اجتماعی را تصویب کرده‌اند، برابر با قانون اساسی است.

وی در پیامی مکتوب به‌رویترز، نوشته است: «ما با تمام سازمان‌ها و جناح‌های سیاسی درباره محتوای طرح گفت‌وگو کرده‌ایم و پیش‌نویس با اتفاق نظر نوشته شده و به‌همین خاطر من انتظار دارم که طرح تصویب شود.» او می‌افزاید: «ما از طریق این قرارداد راه‌های آغاز تشکیل نهادها و نظام اجرائی مان را به‌شکل شفاف‌ی بیان و زمینه‌سازی برای برگزاری انتخابات را آغاز می‌کنیم.» ابتدا انتخابات برای تعیین دولت‌های منطقه‌ای برگزار می‌شود و پس از آن انتخابات برای تعیین دولت مرکزی.

هدیه یوسف رئیس مشترک سیستم فدرالیسم روزاوا

هدیه یوسف رئیس مشترک فدرالیسم دموکراتیک شمال و غرب سوریه، طی گفتگو با کردپرس از عزم این منطقه برای نهایی شدن سیستم فدرالیسم دموکراتیک در کردستان سوریه خبر داد و خاطر نشان کرد که نوشتن پیش نویس قانون اساسی این منطقه به پایان رسیده است. وی همچنین به تلاش های این منطقه برای اتصال سه کانتون شمال سوریه اشاره کرد و بر همین اساس گفت که طرحی برای رسیدن به دریا ندارند.

مشروح مصاحبه با هدیه یوسف به شرح زیر است:

- خانم یوسف قوانین مربوط به سیستم فدرالیسم دموکراتیک توسط چه کسانی نوشته شده است؟

ما سیستم فدرالیسم دموکراتیک را بعد از رایزنی با نیروهای سیاسی، اجتماعی و جامعه مدنی قبول کردیم و مبادرت به اعلام آن نمودیم. به همین خاطر مجلس مؤسسانی با حضور ۱۵۱ نفر به وجود آمد. این مجلس در درون خود گروهی ۳۱ نفری تشکیل داد و این ۳۱ نفر مسئولیت مدیریت مجلس مؤسسان را بر عهده گرفتند و وظیفه مهم تهیه قانون اساسی (قرارداد اجتماعی) به آن ها محول گردید. الان دسته مدیریت مجلس مؤسسان پیش نویس قانون اساسی را آماده نموده و آن را برای مشاهده همه نیروهای سیاسی و اجتماعی در سایت ها و رسانه سیستم فدرالیسم دموکراتیک و خودمدیریتی های دموکراتیک منتشر کرده و از همان زمان نیز از همه بخش های جامعه، مجمع ها، مؤسسات، نهادها، مدیریت ها، نیروهای سیاسی خواسته شده تا نظرات خود را اعلام کنند و در تهیه آن حضور داشته باشند.

- مردم تا چه اندازه در تهیه این قانون نقش دارند؟

مسئله سیستم ما یک سیستم جامعه محور است و مردم بنای اصلی آن را می گذارند. دلیل این که ما قبل از انجام فرآیند آن را منتشر کرده ایم تا مردم نظرات خود را ارائه دهند این است که همگان بدانند قانون اجتماعی ما در سیستم فدرالیسم دموکراتیک بر چه اساسی بنیاد نهاده شده است. طبیعتاً قبل از این که این قانون نوشته شود از همه بخش های جامعه خواسته بودیم که نظر خود را به ما منتقل کنند.

- با توجه به این مطلبی که عنوان کردید، مردم چگونه می توانند در وضع قوانین دخالتی داشته باشند؟

الان هم که نوشتن پیش نویس قانون فدرالیسم دموکراتیک تمام شده است، برای این که جامعه از قوانین سیستم فدرالیسم و موقعیتی که در آن به سر می بریم مطلع شوند، ضروری است همه آن را بخوانند و نظرات مختلف خود را برای ما ارسال کنند تا در نشست های آخر دسته مدیریت مجلس مؤسسان، نظرات به نقد و بررسی گذاشته شوند و پس از بررسی اگر لازم شد آن بخش از قوانین که مورد نظر نیروهای سیاسی و اجتماعی است تغییر نماید.

- آیا زمان فرآیند قانون اساسی مورد نظر شما مشخص است؟

دسته مدیریت مجلس مؤسسان پس از بازبینی پیش نویس آن را به مجلس مؤسسان می فرستد تا مجلس زمان بندی را مشخص کرده و قوانین برای انجام فرآیند و نظر نهایی مردم به رای گذاشته شود.

- شما برنامه ای برای اتصال سه کانتون شمال سوریه (جزیره، کوبانی، عفرین) دارید.

سیستم فدرالیسم برای همه کانتون ها لازم الاجراست و حتی نواحی که در پروسه آزاد سازی، قرار می گیرند اگر بخواهند وارد سیستم شوند آن ها را نیز دربر خواهد گرفت. این موضوع در قانونی که تهیه شده نیز آمده و تأکید شده، نواحی که آزاد می شوند براساس خواست خود می توانند به سیستم فدرالیسم شمال و غرب سوریه اضافه شوند. هم اکنون فاصله محدودی بین کانتون کوبانی و جزیره، آزاد نشده و در دست تروریست ها است. ما تلاش های خود را برای آزادسازی این مناطق انجام می دهیم تا بتوانیم کانتون کوبانی و کانتون عفرین را به هم متصل کنیم لذا تلاش هایمان در این راستا همچنان ادامه دارد.

- آیا در بین سیاستمداران و استراتژیست های کردستان سوریه، طرحی برای رسیدن به دریا وجود دارد؟

نه. ما در حال حاضر طرحی برای رسیدن به دریا نداریم. البته اگر مردم مناطقی که در نزدیک دریا قرار دارند بخواهند، این شرایط برای آنها در قانون لحاظ شده تا وارد سیستم فدرالیسم دموکراتیک شوند همچنان که ما در پیش‌نویس قانون اساسی ذکر کرده‌ایم که هر کس تمایل داشته باشد می‌تواند به سیستم ما بپیوندد.

سازمان‌های کرد و غیرکردی از زمان آغاز جنگ سوریه در سال ۲۰۱۱ میلادی، به‌عنوان بهترین سازمان‌های سازماندهی‌شده در این درگیری‌ها پیکار بی‌نظیری کرده‌اند و قوانین بی‌نظیری نیز با دخالت مستقیم مردم تدیون کرده‌اند. یگان‌های حفاظت و یا مدافع خلق، کنترل سه کانتون را در شمال سوریه را در دست دارند.

زمانی که نمایندگان مناطق شمالی تحت کنترل نیروهای مردمی و دموکراتیک روژاوا، به‌ایجاد «سیستم دموکراتیک فدرال روژاوا» رای دادند، واشنگتن نسبت به‌ایجاد یک منطقه در درون سوریه اعتراض و مخالفت کرد. یوسف ۴۳ ساله، به رویترز گفته است؛ تصمیم برای ایجاد یک دولت فدرال با افزایش پس‌گیری مناطق از داعش از جمله شهرهای عرب‌نشین شکل گرفت.

وی در این باره توضیح می‌دهد: اکنون پس از آزادسازی مناطق متعدد، ما به سیستم گسترده‌تر و جامع‌تری نیاز داریم تا بتواند پیشروی در منطقه را تضمین کند. این آزادسازی‌ها همچنین به تمامی سازمان‌ها این حق را می‌دهد تا خود را نشان و دولت خود را تشکیل دهند.

یوسف که پیش از آغاز جنگ سوریه به‌دلیل عضویت در یک سازمان زیرزمینی، دو سال را در زندان دمشق گذرانده بود، امروز هر گونه ادعا را در این باره که کردها به‌دنبال جدائی‌طلبی هستند، رد می‌کند.

کردها به‌عنوان بزرگترین گروه غیرعرب در سوریه تا سال ۲۰۱۱ از سوی دولت با تبعیضی سیستماتیک مواجه بودند. اقلیت‌های کرد همچنین در ایران و عراق زندگی می‌کنند و در شمال عراق توانسته‌اند تا یک دولت منطقه‌ای شکل دهند.

یوسف یکی از روسای شورای ۱۵۱ عضوی است که کردها، اعراب، ترکمان‌ها، آشوری‌ها و سایر سازمان‌ها در آن عضویت دارند و وظیفه آن تصویب قانون اساسی جدید با نام «توافق اجتماعی» است. همان‌طور که در بلا اشاره کردیم تهیه پیش‌نویس این قانون اساسی پس از دیدارهای مشاوره‌ای بین گروه‌های مختلف آغاز منتشر شده است چنین دیدارهایی تاکنون در شهر الشدادی، که تازه از کنترل داعش خارج شده و همچنین شهر سرین در غرب رود فرات در استان حلب برگزار شده است.

یوسف درباره این دیدارها می‌گوید که «تاکنون مثبت بوده‌اند.»

با وجود این که هنوز باید درباره جزئیات توافق شود به‌گفته یوسف، مدیریت جدید دارای یک شورای قانون‌گذاری خواهد بود. قانون اساسی، همچنین ماهیت روابط بین این مدیریت فدرالی و دولتی را که پس از اصلاحات در سوریه شکل می‌گیرد، مشخص می‌کند.

یوسف ادامه می‌دهد: پس از تصویب این توافق اجتماعی یک انتخابات در منطقه فدرال دموکراتیک برگزار خواهد شد و شورا توسط مردم انتخاب می‌شود.

همزمان با آغاز جنگ داخلی در سوریه، مردم مناطق روژاوا، جبهه سوم خود را در این جنگ گشودند. بزرگترین حزب روژاوا، یعنی حزب اتحاد دموکراتیک (پ.ی.د) معتقد بود که در برابر خط‌دولت-ملت ناسیونالیستی حامیان بشار اسد و خط اسلام سیاسی که از سوی مخالفین بشار اسد تبلیغ می‌شد، باید جبهه سومی را شکل داد که نه با دولت بشار اسد باشد و نه با ارتش آزاد و داعش و دیگر مخالفان مذهبی و ناسیونالیست دولت. در پی حملات پیاپی در شهرهای

بزرگ سوریه، نیروهای ارتش سوریه از شهرهای کردنشین مرزی خارج شدند و نیروهای کرد، با سازماندهی نیروهای خود، کنترل امور را در این مناطق در دست گرفتند و در این مناطق سیستم خودمدیریتی دموکراتیک اعلام کردند. در ادبیات سیاسی از این تحولات و تغییرات اجتماعی و سیاسی مترتب بر آن به‌عنوان انقلاب «روژاوا» یا انقلاب ۱۹ ژوئیه ۲۰۱۲ یاد می‌شود و نظام سیاسی-اجتماعی برآمده از این رویدادها را خودمدیریتی دموکراتیک می‌نامند. در همین حال نیروهای برآمده از این تحولات و نیز حزب اتحاد دموکراتیک، بارها اعلام کرده‌اند که قصد جدائی از سوریه و تشکیل یک «دولت - ملت» کردی را ندارد و در مقابل خواهان دموکراتیزه شدن سراسر جامعه سوریه بر اساس خط خودمدیریتی دموکراتیک و گذار از دولت - ملت در هر شکل آن (عربی یا کردی) هستند. همچنین قصد ایجاد سیستمی تک‌حزبی را نیز ندارند و هر حزب و سازمان اجتماعی می‌تواند در مسائل سیاسی شرکت داشته و به‌کنگره خلق بپیوندد و در شوراها و دیگر نهادهای جامعه، حضور فعالی داشته باشد. از ابتدای تحولات در کردستان سوریه، نیروهای مذهبی مسلح به‌خصوص داعش و جبهه النصره و...، برای مقابله با قدرت گرفتن یک نیروی دموکراتیک به‌پیشگامی رزمندگان کرد در این منطقه حساس، به شهرها و روستاها و مردم غیرنظامی حملات وحشیانه و بی‌رحمانه و مداومی آغاز کردند. اغلب این گروه‌های ارتجاعی و تبهکار اسلامی که از سوی غرب و ترکیه و عربستان سعودی حمایت می‌شدند و هنوز هم در برخی مناطق این جنگ تحمیلی آن‌ها به‌صورت پراکنده و متمرکز علیه کانتون‌های روژاوا ادامه می‌دهند. اما واقعیت این است که داعش این نیروی تروریستی مخوف اسلامی، برای اولین بار نه در مقابل بمباران‌های هوایی ائتلاف به‌رهبری امریکا، نه ارتش سوریه و حامیانش و نه ارتش عراق، بلکه در کوبانی از سوی نیروهای مدافع خلق زنان و مردان شکست سختی خورد و افول آن نیز از همان تاریخ آغاز شد. حدود ۴۷ گروه جنگ‌طلب در دوره های متفاوت در شش سال گذشته، به روژاوا یورش درآورده‌اند اما هر بار شکست خورده‌اند و مجبور به عقب‌نشینی شده‌اند.

حزب اتحاد دموکراتیک لیست کامل این ۴۷ گروه مرتجع و جنگ‌طلب و تبهکار را که به‌روستاها و شهرهای کردنشین سوریه حمله کرده‌اند به‌شرح زیر منتشر کرده‌است:

۱- داعش ۲- جبهه‌النصره ۳- تیپ احفاد الرسول ۴- تیپ النصیر ۵- گردان فتح‌الله ۶- تیپ لاله‌الا الله ۷- ابن تیمیه ۹- گردان علی بن ابی‌طالب ۹- گردان الجزیره ۱۰- گردان میرگرد ۱۱- شاخه امنیتی رقه ۱۲- الشام ۱۳- گردان العادیات ۱۴- گردان محمدیه ۱۵- گردان الابرار ۱۶- گردان شداده ۱۷- گردان احرار الخویران ۱۸- گردان جندالحرمین ۱۹- گردان شمال ۲۰- گردان جندالله ۲۱- جوانمردان جریوی ۲۲- گردان احرار الطوافی ۲۳- گردان سرین ۲۴- گردان اهل‌السنه ۲۵- گردان مارعی ۲۶- گردان عایشه ۲۷- گردان احرارالشام ۲۸- گردان احرار ابو راسن ۲۹- گردان احرار الحرب ۳۰- تیپ انقلابیون رقه ۳۱- گردان اسامه بن زیاد ۳۲- گردان القارعه ۳۳- گردان الموحدین ۳۴- گردان طائفه‌المنصوره ۳۵- گردان الله‌اکبر ۳۶- تیپ الضلال ۳۷- گردان المدینه‌المنوره ۳۸- فدائیان انقلاب ۳۹- گردان شهدای الظاهریه ۴۰- گردان شهید حسن الخلف ۴۱- واحدهای ابن القین ۴۲- گردان ملی ۴۳- گردان شهید ابو لطیف ابوالخطاب ۴۴- مجلس نظامی رقه ۴۵- گردان احرارالشدادی ۴۶- گردان انورالحق ۴۷- گردان احرار جبال عبدالعزیز.

کردستان سوریه بر اساس سه کانتون یا بخش، متشکل از کانتون عفرین، کوبانی و جزیره (شامل مناطقی از حسکه و قامشلی) تشکیل شده است. مناطق مورد نظر کردهای سوریه شامل سه استان حلب، رقه و حسکه است. بنابراین کردها مناطق مرزی و شمالی کشور سوریه را در نظر دارند.

از زمان وقوع درگیری‌ها در سوریه، کردها به همراه عرب‌ها، ترکمن‌ها، چچن‌ها، سوریانی‌ها و... جهت دفاع در برابر داعش و همچنین دولت سوریه، اولین سازمان‌های نظامی مردمی خود را تشکیل دادند. حزب اتحاد دمکراتیک (پ.ی. د) معتقد بود که در برابر خط ناسیونالیسم و راست سوری و خطی که نیروهای مذهبی دنبال می‌کنند، بایستی خط سومی شکل بگیرد که نه با دولت بشار اسد باشد و نه با ارتش آزاد، داعش و دیگر مخالفان مذهبی و ناسیونالیست دولت باشد.

منطقه کردستان سوریه سرشار از منابع نفتی است که البته اکنون بیشتر مناطق نفتی در اختیار داعشی‌ها قرار دارد. منطقه نفتی شدادی که دومین ذخایر منابع در سوریه بعد از جبل الشاعر است و همچنین میادین نفتی مهم رمیلان و جیسه از مناطق مهم در حوزه کردهاست. از سوی دیگر، دسترسی کردها به آب‌های آزاد از طریق ترکیه اهمیت و ویژگی دوم این منطقه را نشان می‌دهد. کردستان عراق محصور در خشکی و دسترسی به آب‌های آزاد ندارد، و از این‌رو کردها روی مزیت دسترسی کردستان سوریه به آب‌ها آزاد حساب باز کرده‌اند.

البته ناگفته نماند که طرفداران اردوغان و بارزانی نیز به فکر تدوین قانون اساسی دیگری افتاده‌اند. انجمن کردهای سوریه پیش‌نویس متفاوتی منتشر کرده است. این پیش‌نویس شامل ۱۲۳ اصل است و به منظور گذار از وضعیت فعلی سوریه، در نشست ۵ جولای ۲۰۱۶ با حضور نمایندگان ایالات متحده و کشورهای اروپایی در ژنو برگزار شده بود، مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت. در واقع تلاشی در جهت همه آن سناریوهای سیاهی است که دولت ترکیه و بارزانی، همواره بر علیه روژاوا دنبال می‌کنند. البته شایان ذکر است که این گرایش، در خود کانتون‌های روژاوا بسیار ضعیف است به طوری که در معادلات سیاسی این منطقه حساس، چندان مطرح نیستند.

«مجلس میهنی کرد در سوریه»، موسوم به ENKS که از سوی مسعود بارزانی رئیس حزب دمکرات کردستان عراق (پارتی) حمایت می‌شود در پایگاه اینترنتی خود اعلام کرده است که برای کردستان سوریه یک قانون اساسی تهیه شده که از ۱۳۲ ماده تشکیل شده است و در تدوین و تهیه آن بسیاری از کارشناسان آمریکایی و اروپایی مشارکت داشته‌اند و قرار است این قانون اساسی در نشست اتاق کار ژنو بررسی شود.

پایان دوره قانونی ریاست مسعود بارزانی بر اقلیم کردستان و اصرار پارتی بر ادامه ریاست او، با وجود مخالفت جدی سایر احزاب کردی، تعطیلی چند ماهه پارلمان محلی کردستان عراق در پی اقدام نیروهای وابسته به بارزانی در جلوگیری از ورود یوسف محمد صادق رئیس این پارلمان به شهر اربیل، اخراج ۴ وزیر وابسته به جنبش تغییر (گوران) از کابینه نیچیروان بارزانی، ناتوانی حکومت محلی اقلیم از پرداخت حقوق کارکنان بخش‌های دولتی و خدماتی و تعویق ۵ ماهه حقوق آنان که اعتراضات و نارضایتی‌هایی را در پی داشته، تشدید اختلافات بین دولت مرکزی بغداد و حکومت محلی اقلیم کردستان بر سر مواردی همچون: استخراج و صادرات نفت، میزان بودجه اقلیم کردستان و حضور نیروهای پیشمرگه در مناطق خارج از کنترل حکومت محلی اقلیم کردستان، آشفتگی در اقتصاد اقلیم و رشد رانت و فساد سیستماتیک اقتصادی و سیاسی، ادامه درگیری با داعش در برخی مناطق و نیز وجود تهدیدات داعش علیه مناطقی از کردستان عراق، مسأله آزادسازی موصل، حضور پ.ک.ک در برخی از مناطق کردنشین عراق همچون شنگال، مخمور، سعیده و کرکوک، صدور حکم دستگیری نوشیروان مصطفی رئیس جنبش تغییر از سوی دادگاه بدوی اربیل و صف‌بندی و آرایش سیاسی جدید در اقلیم پس از امضای توافق‌نامه اخیر بین اتحادیه میهنی و جنبش تغییر و موضع‌گیری شدید بارزانی‌ها در قبال این توافق تنها بخشی از بحران‌های سیاسی، اقتصادی و امنیتی اقلیم کردستان عراق به‌عنوان الگوی کردهای سوریه برای فدرالی محسوب می‌شود.

در حالی که ده‌هاست که ناکارآمدی و شکست الگوی فدرالیسم در اقلیم کردستان عراق، و درگیری‌ها و نزاع خونین در این مناطق ماهیت خود را نشان داده است. بنابراین، تجربه طولانی کردستان عراق، برای اکثریت مردم روژاوا و منطقه، منفی‌ست و جذابیتی برایشان ندارد.

تاکنون بر اساس تقسیم‌بندی جغرافیایی، کردستان سوریه به سه کانتون با مرزهای غیر ملی و غیرمذهبی به‌نام‌های کانتون جزیره، کانتون عفرین و کانتون کوبانی تقسیم می‌شود که اداره هر یک از این کانتون‌ها بر عهده یک شورای محلی ویژه به‌نام «شورای خلق کانتون» است که در سطح بالاتر مجلس خلق غرب کردستان را شکل می‌دهند. مأموریت نهادهای خودمدیریتی دموکراتیک، تدوین قوانین انتخابات محلی و فراهم‌سازی مقدمات برای برگزاری انتخابات سراسری و تدوین قرارداد اجتماعی (به‌عنوان بدیلی برای قانون اساسی) است. همچنین اداره مسائل سیاسی، نظامی، امنیتی و اقتصادی کردستان سوریه نیز از دیگر وظایف خودمدیریتی دموکراتیک روژاوا است.

در ۱۷ مارس ۲۰۱۶، مقامات کرد اهل سوریه به‌همراه نمایندگان از نیروهای عرب، آشوری، ترکمن شمال سوریه که به‌همراه یکدیگر علیه داعش و دیگر متجاوزان به‌مبارزه پرداخته‌اند، در کنفرانسی در رمیلان در کانتون جزیره تأسیس نظام فدرال را در شمال سوریه و در مناطق تحت کنترل نیروهای سوریه دموکراتیک سوریه به‌نام «فدراسیون شمال سوریه» اعلام کرده بودند. کنفرانس رمیلان با انتشار یک متن، روند ایجاد سیستم دموکراتیک در شمال سوریه را تشریح کرده و فدراسیون شمال سوریه را متشکل از سه کانتون جزیره، کوبانی و عفرین اعلام کرد بود.

این مسأله به‌سرعت با واکنش منفی حکومت سوریه، اپوزیسیون و نیروهای منطقه مواجه شد. جان کری، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در واکنش به این مسأله گفت: «از مناطق خودگردان و یا نیمه خودمختار در داخل سوریه حمایت نمی‌کنیم.» پس از اعلام نظام فدرالی در شمال سوریه، نظامیان ارتش سوریه در منطقه قامیشلی با نیروهای سوریه دموکراتیک درگیر شده و به‌مواضع حزب اتحاد دموکراتیک حمله کردند.

ادریس نسان، معاون رئیس کانتون کوبانی در گفتگو با خبرگزاری اسپوتنیک اعلام کرد که فدرالیسمی که اعلام شده تنها مختص به‌ملت خاصی در سوریه نبوده و شامل تمام ملت‌های شمال سوریه خواهد بود. با ایجاد فدرالیسم سیستم کانتون‌ها از شمال سوریه برداشته خواهد شد. وی همچنین در پاسخ به‌کسانی که این حرکت را در راستای تشکیل کشوری به نام کردستان توسط «پ.ی.د» دانسته‌اند اعلام کرد که ما قصد تجزیه سوریه را نداریم و حتی نام فدرالیسمی که تعیین کرده‌ایم نیز کردستان نبوده، بلکه کنفدراسیون شمال سوریه است. در این فدرالیسم تنها کردها حضور ندارند و تمام ملت شمال سوریه حاضر هستند. همچنین صالح مسلم رئیس مشترک حزب اتحاد دموکراتیک (PYD) نیز در گفتگو با روزنامه الشرق الاوسط اعلام کرد که سیستم فدرالی در کردستان سوریه برای ایجاد هماهنگی میان جریان‌های موجود در آن منطقه تأسیس شده و کردهای سوریه قصد ندارند تجربه و آزمون اقلیم کردستان عراق را تکرار کنند.

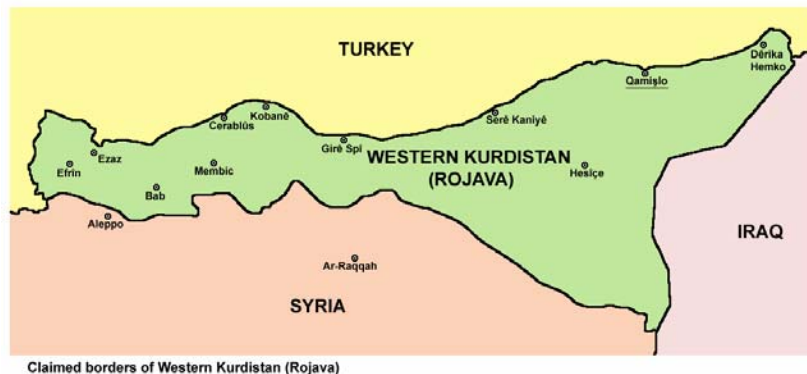
واحدهای دفاعی خلق

واحدهای مدافع خلق که عموماً با عنوان «ی‌پ‌گ» شناخته می‌شود سازمان نظامی مردمی، متشکل از جوانان مناطق کردنشین سوریه که علیه دولت سوریه و نیروهای مهاجم مذهبی و تروریستی در کردستان سوریه مبارزه می‌کند. تمام اعضای این نیروی نظامی کرد نیستند و جوانان عرب و آشوری منطقه و نیز نیروهایی از نقاط مختلف دنیا در آن می‌جنگند. این سازمان که توسط حزب اتحاد دموکراتیک و شورای ملی کرد تأسیس شده است، مسئول حفظ نظم و حفاظت از جان اهالی مناطق کردنشین سوریه است. ی‌پ‌گ خود را یک نیروی شبه نظامی مردمی به‌شمار می‌آورد. در ژوئیه سال ۲۰۱۲ نیروهای امنیتی دولت را از سری‌کانی خارج شدند و یگان‌های مدافع خلق این منطقه و همچنین عامودا و عفرین را تصرف کرد. از دسامبر ۲۰۱۲، «ی‌پ‌گ» شامل ۸۸ تیپ نظامی است؛ که بعضی‌هاشان در عفرین، قامشلی، کوبانی و سری‌کانی در حال عملیات هستند.

واحدهای دفاعی زنان

علاوه بر «ی‌پ‌گ»، نیروی نظامی دیگری نیز در روزاوا سازماندهی شده که «واحدهای دفاعی زنان» نام دارد و به‌اختصار «ی‌پ‌ژ» نامیده می‌شود. تمامی نیروهای این یگان‌ها از زنان تشکیل شده و نقش ارتش مستقل زنان را ایفا می‌کنند. سازماندهی زنان برای دفاع از خود و نیز از حقوق و آزادی‌های زنان از مهم‌ترین جهت‌گیری‌های انقلاب ۱۹ ژوئیه ۲۰۱۲ در روزاوا بوده است.

جمعیت روزاوا تا ۴ میلیون نفر تخمین زده می‌شود

میزان منابع نفتی «رمیلان»، تقریباً با ذخائر نفتی کرکوک برابر است. یا می‌توان گفت میزان منابع نفت رمیلان به‌تنهایی برابر است با نیمی از منابع نفتی سوریه. از لحاظ جمعیت و وجود منابع طبیعی، رمیلان با اهمیت‌ترین منطقه کردستان سوریه محسوب می‌شود.

کردستان سوریه از ثروت سرشاری برخوردار است و در حال حاضر می‌تواند روزانه در حدود ۲۵۰ هزار بشکه نفت تولید کند. علاوه بر این‌ها، مقادیر نامعینی نیز ذخایر گازی دارد. تا قبل از آغاز جنگ داخلی، میزان تولید نفت در این منطقه از نصف کل تولید نفت سوریه بیشتر بوده است.

در مجموع درآمد سالانه کردستان سوریه حدود ۱۰/۸ میلیارد دلار است که برابر است با نصف کل بودجه سوریه در سال ۲۰۱۲ میلادی.

با احتساب تقریبی قیمت کنونی نفت در بازارهای جهانی، این منطقه می‌تواند در هر سال ۹/۵ میلیارد دلار از فروش نفت، ۷۵۰ میلیون دلار از فروش زیتون، ۳۷۲ میلیون دلار از فروش گندم و ۲۳۰ میلیون دلار از فروش پنبه درآمد داشته باشد.

با توجه به در امان ماندن نسبی شهرهای کرد نشین از جنگ داخلی، سرمایه گذاری‌های آینده در این منطقه به جای این‌که صرف بازسازی شود در مسیر آبادانی و توسعه و خدمات و رفاه عمومی منطقه هزینه خواهد شد.

این منطقه، به‌تنهایی ۴۵ درصد کل تولیدات کشاورزی سوریه را تولید می‌کند. سطح زیر کشت در این منطقه مجموعاً ۱۸ هزار کیلومتر مربع است. به عبارت دیگر ۱۸ هزار کیلومتر مربع از کل ۲۴ هزار کیلومتر مربع این منطقه را اراضی قابل کشت تشکیل می‌دهد. میزان تولید گندم این منطقه سالانه ۱/۴ میلیون تن می‌باشد که ۳۷ درصد کل تولید گندم سوریه است. میزان تولید پنبه این منطقه سالانه ۲۷۳ هزار تن است که ۳۹ درصد کل تولید سوریه را شامل می‌شود. همچنین ۱۵ میلیون اصله درخت زیتون در این منطقه وجود دارد که شامل ۲۳ درصد کل درختان زیتون در سراسر سوریه است.

کردستان سوریه از منابع عظیم آب برخوردار است که شامل ده سد بزرگ با مجموع گنجایش ۳۰۰ میلیون متر مکعب آب و هشت رودخانه است که یکی از آن‌ها رود فرات می‌باشد. محصولات آبی این منطقه ۵۵ درصد کل محصولات آبی سوریه را در بر می‌گیرد.

بدین ترتیب، منطقه خودگردان دموکراتیک روژاوا، که در سال ۲۰۱۱، طی یک «قرارداد اجتماعی» در قالب سه کانتون ضددولتی و ضدکاپیتالیستی اعلام موجودیت کرده است تاکنون دستاوردها، درس‌ها و تجارب بسیار ارزنده مبارزاتی و سازمان‌دهی اجتماعی را با اتکاء به مناسبات شورائی و دموکراسی مستقیم در مقابل همه پیکارگران و نیروهای برابری‌طلب، چپ و کمونیست قرار داده است.

در چنین روندی به‌منظر من، پیکار مردم کرد در هر سه کشور سوریه، ترکیه و ایران، مبارزه‌ای طبقاتی و ضدسرمایه‌داری و مبارزه‌ای بر حق و عالانه است. و رگه‌هایی از این نوع مبارزه در کردستان عراق نیز وجود دارد. نیروهای روژاوا در شش سال گذشته، با وجود حملات نیروهای ارتجاعی همچون داعش و ارتش ترکیه و حامیان آن، حکومت مرکزی سوریه و... موفق شدند یک مدل سیاسی در قرن بیست و یکم و در میان دنیای سیاه خاورمیانه تأسیس کنند و در سطح منطقه‌ای و جهانی بدرخشند و با جانفشانی‌های آگاهانه و بزرگ اثبات کنند دیگر در جهان امروز، نمی‌توان بدون حذف نهاد «ملت - دولت»، یعنی این مرکز ثقل مهم قدرت و حاکمیت سرمایه، از شر سرمایه‌داری رها شد؛ نمی‌توان از شر حکومت خلاص شد، بی‌آن‌که از شر سیستم ارتجاعی مردسالاری، خلاص شد؛ نمی‌توان در جهت آزادی و برابری و رفاه جامعه مبارزه کرد اما به امر مهم زیست محیطی بی‌توجه ماند؛ نمی‌توان ادعای آزادی‌خواهی داشت اما در راستای آزادی زبان‌های مادری، حقوق کودک، حقوق و زندگی سالمندان، آزادی بی‌حد و حصر اندیشه و بیان، آزادی جنبش‌های اجتماعی، آزادی احزاب، تشکل‌های دموکراتیک مردمی، رسانه‌ها، اجتماعات، لغو هرگونه تبعیض بر زنان و اقلیت‌های ملی و مذهبی، سانسور و اختناق، زندان و شکنجه، اعدام و ترور، جنگ و خونریزی و همچنین مبارزه جمعی و تشکیلاتی گام‌های مهم و ماندگار برداشت؛ و نهایت نمی‌توان به ستم و تبعیض و استثمار و تولید سرمایه‌داری بی‌تفاوت بود و مدعی تغییر بنیادی جهان و برابری شد و... با وجود همه گام‌های مهمی که در روژاوا برداشته شده و جوانان و مردان این منطقه در این شش سال گذشته، به‌معنای واقعی ابتکارات نو و خلاق را در عرصه‌های مختلف اداره جامعه، از خود نشان داده‌اند و مبارزه و مقاومت تحسین‌برانگیزی از خود به‌یادگار گذاشته‌اند اما در عین حال، کمبودهای جدی از جمله در مبارزه طبقاتی دارند. بنابراین، طبیعتاً آن‌هم ریشه در ویژگی‌های آن‌جا، جنگ بی‌امان و نگرانی، بافت اجتماعی و شیوه تولید دارد. ما تنها با حضور فعال در کنار پیکارگران روژاوا و شرکت و حمایت بی‌وقفه از مبارزه بر حق و عادلانه آن‌ها و همچنین قوانین و اهداف و سیاست‌های دموکراتیک و شورائی‌شان است که می‌توانیم در فضائی صمیمانه و رفیقانه به این کمبودها انگشت بگذاریم

و متحدانه در جهت رفع آن‌ها بکوشیم! اما درباره کردستان ترکیه و ایران و سراسر این کشورها، مبارزه طبقاتی ملموس‌تر و در عین حال بسیار پیچیده‌تر است.

در چنین شرایطی، نیروهای روزاوا و متحدان آن‌ها عزم و اراده کرده‌اند تا در تثبیت «فدرالیسم دموکراتیک» و یا «خودمدیریتی دموکراتیک» بکوشند! سیستمی که تاکنون با روابط و مناسبات شورائی و بدون توجه به ملیت، جنسیت و باورهای ملی و مذهبی به‌طور دموکراتیک و آزاد و برابر اداره شده و موفقیت و انسانیت و آزادی‌خواهی خود را در اداره و مدیریت اجتماعی را در شمال سوریه در مقابل همگان قرار داده به‌طوری که تنها راحل سراسری سوریه برای پایان دادن به‌جنگ و خشونت و تروریسم دولتی و غیردولتی، همین سیستم شورائی با حضور و دخالت همه مردم آزاد است. مردمی که تصمیم جمعی محکم و قاطع گرفته‌اند تا زیر سلطه هیچ دولتی و ارتشی و پولیسی نروند و با اتحاد و همبستگی و کوشش خود، مستقیماً و بدون واسطه خود و جامعه‌شان را در همه عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، امنیتی، نظامی، دیپلماتیک و... اداره کنند و شکوفا سازند. این سیستم مردمی و مدرن و کارساز، نه تنها برای روزاوا و سراسر سوریه، بلکه مدلی مناسب برای کل خاورمیانه است. مدلی عملی و امکان‌پذیر و به‌غایت انسان‌دوستانه، برابری‌طلبانه و عدالت‌جویانه بر علیه کلیه اجحافات و استثمار سیستم سرمایه‌داری و دولت‌های حافظ سرمایه است!

به‌نظر ما نیروهای آزادی‌خواه، برابری‌طلب، چپ، آنارشسیسم، سوسیالیسم و کمونیسم ایرانی با حامیان بین‌المللی‌مان، نه تنها باید از مدل و تجارب شش ساله روزاوا درس‌های خوب و عملی و امروزی بیاموزیم و از آن حمایت کنیم، بلکه با اتکا به سوسیالیسم علمی که مارکس و انگلس بنیان‌گذاران آن هستند در جهت سازمان‌دهی سیستم شورائی و دموکراسی مستقیم بر علیه سیستم سرمایه‌داری و با رد صریح «ملت - دولت»، آستین‌ها را بالا بزنیم و به‌طور اثباتی و عملی تلاش کنیم تا این سیاست را به‌مشغله و دغدغه عمومی خود و جامعه‌مان، به‌ویژه جنبش‌های اجتماعی تبدیل کنیم.

چهارشنبه ششم بهمن [دلو] ۱۳۹۵ - بیست و پنجم جنوری ۲۰۱۷